

Ми, учесници Конференције одржане 21. марта 2025. године у Дому Војске Србије, поводом обележавања 26. годишњице почетка агресије НАТО на Србију (СРЈ) са темом „Када је рат враћен у Европу“, усвојили смо ову

ИЗЈАВУ

Залажемо се:

- За шири прилаз култури памћења. Поштовање жртава одбране земље и слободе од агресије НАТО 1999. године, као и од других агресија, треба да се носи и осећа у животу, образовању, науци, уметности. И када правимо наставне програме, поверавамо писање уџбеника, бирамо стратешке партнере, распоређујемо економске интересе, потписујемо дугорочне споразуме, и када бранимо Косово и Метохију и Републику Српску - морамо бити свесни наше историје и жртава за слободу и опстанак.
- За распуштање НАТО који је, агресијом на нашу земљу и формално, од одбрамбеног прешао у агресивни савез униполарног поретка и неолибералног корпоративног система. Политика ширења НАТО на Исток добила је 1999. године убрзање и довела свет на ивицу нуклеарног понора. Данас све више влада земаља чланица схвата да је НАТО баласт из ере хладног рата коме нема места у мултиполарном светском поретку.
- За затварање америчке војне базе «Бондстил» и свих страних база на Балкану, у Европи и свету. «Бондстил» је илегална војна база као што су илегални агресија НАТО, једнострана сецесија и признавање од под притисцима САД и НАТО-а. База је подигнута на делу територије Србије која је привремено под мандатом СБ УН 1244, без сагласности Србије и СБ УН.
- За настављање и јачање дипломатских активности за отпризнавање.
- За подношење захтева за накнаду ратне штете. НАТО је грубо прекршио основне принципе међународног права, Повељу УН, неприкосновеност СБ УН, Завршни документ ОЕБС из Хелсиникија (1975.) и Париску повељу и има обавезу да ту штету надокнади. Захтев за одштету је право али и морална обавеза Србије према жртвама агресије.

- За настављање активности на утврђивању последица употребе оружја са осиромашеним уранијумом и других средстава за масовно уништавање. Потребно је да се одлуке Скупштине и Владе Србије у том погледу испоштују а обећања дата јавности изврше.

- За конзервацију, адаптацију и очување зграда МО и ГШ ВС као споменика културе и сведочанство великог страдања, од значаја за самопоштовање, морал нације и патриотско васпитање будућих генерација. Таква улога и значај ових здања нису упоредиви са било каквим материјалним или финансијским користима.

- За оснивање Центра за документацију и изучавање агресије НАТО као тачке преокрета у глобалним односима. Србија као жртва агресије и првог рата на тлу Европе после Другог светског рата – то заслужује. Организатори Конференције су спремни да понуде концепт.

- За утврђивање листе цивилних жртава агресије НАТО. Не смемо дозволити да нас долазеће генерације критикују за пропуст који се још увек може решити. И то је део културе памћења.

- За прилагођавање унутрашње и спољне политике новим реалностима у Европи и свету. Тектонске промене европског и глобалног окружења захтевају дубинска прилагођавања, планирање и визију потпуније заштите дугорочних националних и државних интереса.

- За најоштрију осуду сваког мешања у унутрашње послове и спољну политику Србије.

- За очување природних, минералних и других богатстава Србије, укључујући стратешке минерале, племените метале, пољопривредно земљиште, воде и шуме. Продужена стагнација и економска криза у Европи није време за распродају и концесије већ позив за већу бригу и ослонац на сопствене ресурсе, као и за смелију диверзификацију економско-технолошке и инвестиционе сарадње.

- За преиспивање досадашње регулативе и праксе према тзв. НВО које се финансирају из иностранства, адвокатишу туђе интересе, промовишу мешање у унутрашње послове и спољну политику земље. Потребно је утврдити да ли су такве НВО паралелно користиле и средства из државног буџета, односно, средства грађана Србије.

- За кадровску политику која даје предност знању, професионализму и доказаној привржености најважнијим државним и националним интересима, која искључује волонтаризам или напредовање заступника страних интереса. Војно неутралну земљу не могу представљати осведочени заступници уласка Србије у НАТО!

- За преиспитивање досадашњег оквира ЕУ за дијалог о Косову и Метохији јер се показао као механизам за изнуђивање неприхватљивих уступака Србије у корист сепаратизма а на штету државног суверенитета и територијалног интегритета. Тај оквир у протеклих 15 година, водио је удаљавању Србије од Резолуције СБ УН 1244 која је најважнији правни ослонац за одбрану суверенитета и територијалног интегритета Србије, није дао очекиване резултате нити може довести до праведног, уравнотеженог и одрживог решења.

- За враћање процеса решавања питања Косова и Метохије на колосек и у оквиру Резолуције СБ УН 1244, за извршавање свих неизвршених обавеза из тог правно општеобавезујућег документа, укључујући: гарантовање права на слободан и безбедан повратак 250.000 протераних Срба и других не-Албанаца; прекид систематског насиља, етничког чишћења Срба и других не-Албанаца; враћање и распоређивање договорених контингента Војске и полиције Србије (до 1999); демилитаризацију Покрајине; безбедност, слободу кретања, образовање и слободу вероисповести за Србе и друге не-Албанце; реституцију силом узурпиране приватне, друштвене и државне имовине; поштовање свих других основних људских права Срба који се данас налазе у Покрајини.

- За поништавање свих аката, докумената, промена и мера предузетих противно статусу Покрајине као дела српске државне територије привремено под мандатом СБ УН, односно, кршењем Устава Србије и Резолуције СБ УН 1244.

- За активну улогу Србије у изградњи нове архитектуре европске безбедности која јој припада с обзиром на њен немерљив допринос миру и безбедности, развоју европске цивилизације, посебно, имајући у виду допринос Србије победи над нацифашизмом пре 80 година, узимајући посебно у обзир то што је Србија (СРЈ) прва земља која је пружила одлучан отпор хегемонизму, ширењу НАТО на Исток и одбрани основних принципа међународног права успостављеног на резултатима Другог светског рата.

- За јачање политике активне неутралности, њено подизање на ниво уставног начела, као и за развијање уравнотежених односа и сарадње са свим важнијим

чиниоцима међународних односа, на основама међусобног поштовања и обостраних користи.

- Поздрављамо дијалог на врху и почетак нормализације односа између Русије и САД као стратешки значајан позитиван развој, као и напоре председника Путина и председника Трампа за јачање глобалне безбедности и постизање мира у Украјини уз елиминисање корена украјинске кризе.

- За обнову и поштовање прекида ватре у Гази и слободан доступ хуманитарне помоћи угроженом становништву Палестине.

- За осуду свих снага које доливају уље на ватру сукоба и ратно-хушкачке пропаганде.

- За заустављање трке у наоружању. Уколико одређене европске земље наставе ту трку могле би постати заточеници стокова наоружања и извор новог угрожавања мира и безбедности са несагледивим последицама. Припреме за рат у условима када лидери најмоћнијих земаља траже путеве за мир, глобалну безбедност и партнерство, када глобална већина тежи мултиполарном поретку и развоју – су знак неодговорности и политичког слепила. Издвајање нових трилиона евра за наоружање довело би само до продубљивања економске кризе у Европи, убрзаног одлива капитала, опадања животног стандарда и раста нестабилности. Спасење није у милитаризацији и русофобији, већ у нормализацији и добросуседству.

- За подршку руководству РС у одбрани Дејтонског споразума, права и надлежности које су јој загарантоване тим Споразумом и Уставом који је саставни део споразума.

- За Дејтонску БиХ, засновану на равноправности три конститутивна народа и два аутономна ентитета са неприкосновеним надлежностима, против покушаја обнове унитарне БиХ уз доминацију елите једног народа над другим народима.

- За прекид политичког прогона председника РС Милорада Додика и других руководиоца РС.

- За одлазак Кристијана Шмита и укидање позиције Високог представника за БиХ, који је оруђе прошлости, неоколонијализма, експанзионизма и највећа препрека функционисању уставног система БиХ и ентитета.

- За најоштрију осуду свих притисака, застрашивања и тероризма који се спроводи против српског народа у покрајини КиМ, са циљем окончања етничког чишћења српског народа.
- Осуђујемо антисрпско војно повезивање појединих чланица НАТО са илегалном врхушком у Приштини. Нема никакве сумње да је то урађено у договору са челницима НАТО и који примењују асиметрични притисак против Србије и српског народа. О овом најновијем кршењу Резолуције 1244 Србија би требало да упозна Савет безбедности и затражи адекватно реаговање.
- За нормализацију у Србији и допринос сваког у складу са одговорностима. Данас је то најважнији начин изражавања поштовања према браниоцима државе и жртвама агресије НАТО.

Београдски форум за свет равноправних, Клуб генерала и адмирала Србије, Фонд дијаспора за матицу, СУБНОР Србије, Удружење „Ветерани војно-обавештајне службе Србије“, Удружење ветерана посебних јединица полиције.